

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndob/3/2024
Identifikačné číslo spisu: 6123415221
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2024
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6123415221.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti LOVERA, s.r.o., so sídlom Liptovský Mikuláš, M. Martinčeka 4701/2, IČO: 53 411 382, zastúpenej JUDr. Ing. Karinou Krajčí, advokátkou so sídlom Liptovský Mikuláš, M. Martinčeka 4701/2, proti žalovanej INTEN - EURA, správa domov, s.r.o., so sídlom Liptovský Mikuláš, M. Pišúta 1119/23, IČO: 46 779 841, zastúpenej JANČI & Partners s.r.o., so sídlom Liptovský Mikuláš, Belopotockého 720/2, IČO: 47 258 748, o zaplatenie 165 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením veci, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore je Okresný súd Liptovský Mikuláš.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 9. januára 2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z dôvodu, že po podaní odporu žalovanou bol zo strany žalobkyne podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“).

2. Okresný súd Liptovský Mikuláš s postúpením sporu nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci z dôvodu, že kauzálne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetného obchodnoprávneho sporu je Okresný súd Žilina. Poukázal na znenie § 22 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého na konanie v obchodnoprávných sporoch je pre obvod Krajského súdu v Žiline kauzálne príslušný Okresný súd Žilina. Okresný súd Liptovský Mikuláš ozrejmil, že žalobkyňa si uplatnila žalovaný nárok právnym dôvodom náhrady škody. Žalobkyňa aj žalovaná sú podnikateľmi v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka. Vzťah medzi stranami sporu má preto obchodnoprávny charakter v zmysle zákonného ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka a prebiehajúci spor je sporom obchodnoprávnym.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Liptovský Mikuláš a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa ust. § 43 ods. 2 CSP preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný.
4. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.
5. Podľa § 40 CSP v znení účinnom od 1. júla 2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.
6. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.
7. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.
8. Podľa ustanovenia § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.
9. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.
10. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.
11. Podľa § 2 ods. 13 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.), sídlom Okresného súdu Liptovský Mikuláš je mesto Liptovský Mikuláš; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Okresný súd Liptovský Mikuláš má pracovisko v meste Ružomberok.
12. Podľa § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „ObZ“), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.
13. Podľa § 261 ods. 8 ObZ, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.
14. Podľa § 262 ods. 1 ObZ, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.
15. Podľa § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, spoločenstvo a správca sú povinní vykonávať správu domu samostatne v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Spoločenstvo a správca vo vlastnom mene zastupujú a konajú na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci;

toto zastupovanie trvá, ak sa v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci nepreukáže rozpor záujmov spoločenstva alebo správcu so záujmom zastupovaných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

16. Upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Konanie o predmetnom peňažnom nároku bolo začaté dňom doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica a po splnení podmienok podľa § 14 ods. 3 zákona o UK tento spor pokračuje na príslušnom súde podľa CSP v dôsledku podania návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa CSP, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania na upomínacom súde (§ 36 CSP) [m. m. 5Ndob/3/2023, ako judikát R č. 44/2023, právna veta I.].

17. Upomínací súd postúpil spor na ďalšie konanie Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, ako súdu kauzálnemu príslušnému, nakoľko bol súdu v zákonnej lehote doručený návrh na pokračovanie v konaní na príslušnom súde. Okresný súd Liptovský Mikuláš zdôraznil, že ide o obchodnoprávny spor, nakoľko žalobkyňa aj žalovaná sú podnikateľmi v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka a vzťah medzi stranami sporu má preto obchodnoprávny charakter v zmysle zákonného ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka.

18. V predmetnom spore sa žalobkyňa ako vlastníčka nehnuteľnosti domáha voči žalovanej úhrady poistného plnenia vo výške 165 eur s príslušenstvom ako spoluúčasti, ktoré plnenie jej nebolo vyplatené v súvislosti so škodovou udalosťou na stavebných súčastiach administratívneho priestoru vo vlastníctve žalobkyne.

19. Je zrejmé, že žalobkyňa má status podnikateľa. Na žalovanej strane však vystupujú vlastníci bytov a nebytových priestorov, ktorí majú osobitné právne postavenie vyplývajúce zo zákona o vlastníctve bytov, pričom nejde o podnikateľský subjekt. To, že na žalovanej strane vystupujú vlastníci bytov a nebytových priestorov vo viacúčelovom objekte LIVE CENTRE so sídlom Liptovský Mikuláš vyplýva z poistnej zmluvy doloženej do spisu na č.l. 27, ako aj z odporu voči platobnému rozkazu (č.l. 59 spisu). Na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že v danom spore je žalovanou stranou INTEN - EURA, správa domov, s.r.o. ako správca, ktorý je podnikateľským subjektom, nakoľko správca vykonáva v zmysle § 9 ods. 7 zákona o vlastníctve bytov správu bytového domu v mene a na účet vlastníkov bytov. V tomto ohľade je podstatné, medzi ktorými subjektmi došlo k vzniku záväzkového vzťahu, z ktorého je odvodený uplatnený nárok. Na uvedené nemá vplyv ani to, že k uzatvoreniu poistnej zmluvy na strane poistníka - vlastníkov bytov a nebytových priestorov, došlo prostredníctvom správcu, ktorý konal v mene týchto vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu. Z uvedeného je zrejmé, že požiadavka kladená ustanovením § 261 ods. 1 ObZ na povahu subjektov obchodného záväzkového vzťahu nie je splnená, keďže žalovaná pri vzniku záväzkového vzťahu nemala status podnikateľa.

20. Obdobne najvyšší súd už vo svojom skoršom uznesení zo dňa 27. septembra 2023 sp. zn. 5Obdo/21/2022 (ods. 69) vyslovil, že „nie je podstatné, že súdy nižších inštancií konanie viedli s evidenčným zapísaním sporu do súdnych registrov týkajúcich sa obchodnoprávnej agendy (Cb, Cob). Podstatné je, že na strane žalovanej je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktoré nie je podnikateľom, pričom ide o subjekt s osobitným právnym postavením vyplývajúcim zo zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Následkom toho ani záväzkový vzťah strán, od ktorého žalobca odvodzuje svoj nárok, nespĺňa charakteristiky podľa § 261 ObZ (tzv. relatívny, alebo absolútny obchod). To, že strany si dohodli, že ich zmluvy o dielo sa budú riadiť úpravou podľa Obchodného zákonníka (§ 262 ObZ), rovnako neznamena, že medzi nimi ide o obchodnoprávny spor“.

21. Z vyššie uvedeného je možné uzavrieť, že predmetný spor má charakter občianskoprávny a nie obchodnoprávny. Preto na jeho prejednanie nie je daná kauzálna príslušnosť súdu podľa § 22 CSP [tu podľa § 22 písm. h) CSP] a nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu nie je dôvodný.

22. Keďže v danom prípade bolo najvyšším súdom zistené, že sa nejedná o obchodnoprávny spor, je zrejmé, že postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým na návrh žalobcu postúpil spor Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, ako súdu kauzálnu príslušnému, bol správny. Vzhľadom na to, že nejde o obchodnoprávny spor, pri určení súdu príslušného na konanie v spore sa prednostne neaplikuje § 22 CSP upravujúci kauzálnu príslušnosť súdu na konanie v obchodnoprávných sporoch. V danom spore je tak na konanie príslušný všeobecný súd žalovanej. Preto za aplikácie § 13 v spojení s § 12 ods. 2 CSP, príslušným súdom na konanie v spore je Okresný súd Liptovský Mikuláš.

23. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je nedôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

24. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok